

Informacje z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału
Banku Spółdzielczego w Mykanowie
według stanu na dzień 31.12.2018 roku

I. Informacje ogólne:

1. Bank Spółdzielczy w Mykanowie, zwany dalej Bankiem, z siedzibą w Mykanowie, ul. Samorządowa 3 przedstawia informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące adekwatności kapitałowej wg stanu na dzień 31.12.2018 roku, zwany dalej dniem sprawozdawczym.
2. W 2018 roku Bank prowadził działalność w ramach struktury organizacyjnej:
 - w siedzibie Banku w Mykanowie przy ul. Samorządowej 3
 - w Punkcie Obsługi Klienta w Kruszyńcu przy ul. Kmicica 5.
3. Według stanu na dzień 31.12.2018 roku Bank nie posiadał udziałów w podmiotach zależnych nie objętych konsolidacją.

Informacja o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczy adekwatności kapitałowej Banku Spółdzielczego w Mykanowie, zwanego dalej Bankiem przedstawiają stan na dzień

31.12.2018 roku. Niniejszy dokument stanowi realizację postanowień:

- Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, w zakresie dotyczącym obowiązków i zasad ujawniania informacji przez instytucje, o których mowa w części ósmej „ujawnianie informacji przez instytucje” (*dalej: Rozporządzenie CRR*).
- Polityki Informacyjnej Banku Spółdzielczego.

W niniejszej informacji zawarto wszystkie dane dotyczące adekwatności kapitałowej, o których mowa w ww. regulacjach, z wyjątkiem informacji nieistotnych. Bank nie jest podmiotem dominującym ani podmiotem zależnym, a informacje ogłaszane są na poziomie indywidualnym. Uzupełnieniem ujawnianych informacji zawartych w niniejszym dokumencie są dane zawarte w:

- Informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego za 2018 rok,
- Sprawozdaniu Zarządu z działalności Banku za 2018 rok.

4. Informacja o działalności Banku Spółdzielczego w Mykanowie - zgodnie ze Statutem, Bank działa na terenie :powiatu częstochowskiego. Bank działa również na terenie: miasta na prawach powiatu Częstochowa i powiatach : kłobuckim –województwo śląskie oraz pajęczańskim i radomszczańskim - województwo łódzkie.

Bank Spółdzielczy nie prowadzi działalności poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Szczegółową strukturę organizacyjną Banku Spółdzielczego określa Regulamin Organizacyjny.

II Cele i zasady polityki zarządzania poszczególnymi ryzykami

1. Bank powinien skutecznie zarządzać ryzykiem występującym w jego działalności, w szczególności poprzez opracowanie i wdrożenie adekwatnego i skutecznego systemu zarządzania ryzykiem bankowym, obejmującego zasady i mechanizmy tworzące ten system.

2. Zarządzanie ryzykiem bankowym jest jednym z najważniejszych procesów wewnętrznych w Banku, ma na celu: ochronę wartości kapitału udziałowców Banku, ochronę depozytów klientów oraz wsparcie Banku w prowadzeniu efektywnej działalności poprzez utrzymywanie poziomu ryzyka w ramach przyjętego poziomu tolerancji:

- 1) poziom tolerancji na ryzyko (określany na poziomie strategicznym lub operacyjnym) oznacza możliwość poniesienia strat w zakresie akceptowalnym przez Bank;
- 2) cele zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyk istotnych występujących w działalności Banku zawierają załączniki do Strategii zarządzania ryzykiem.

3. W celu zapewnienia skutecznego i ostrożnego zarządzania ryzykiem bankowym, Bank stosuje sformalizowane:

- 1) zasady służące określaniu wielkości podejmowanego ryzyka i zasady zarządzania ryzykiem;
- 2) procedury mające na celu identyfikację, pomiar lub szacowanie oraz monitorowanie i kontrolę ryzyka występującego w działalności Banku oraz raportowanie o ryzyku, uwzględniające również przewidywany poziom ryzyka w przyszłości;
- 3) limity ograniczające ryzyko i zasady postępowania w przypadku ich przekroczenia;

oraz zapewnia odpowiednie środowisko zarządzania ryzykiem, obejmujące strukturę organizacyjną dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego przez Bank ryzyka, narzędzia wspomagające zarządzanie ryzykiem (systemy informatyczne wspomagające proces zarządzania ryzykiem oraz inne narzędzia informatyczne powiązane z zarządzaniem ryzykiem), system informacji zarządczej umożliwiający monitorowanie poziomu ryzyka a także odpowiednie zasady zarządzania kadrami zapewniające odpowiedni poziom merytoryczny osób wykonujących czynności związane z zarządzaniem ryzykiem.

4. Za opracowanie i wdrożenie zasad i mechanizmów tworzących system zarządzania ryzykiem odpowiedzialny jest Zarząd Banku. Rada Nadzorcza Banku sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania oraz ocenia adekwatność i skuteczność tego systemu, w tym ocenia efektywność realizacji zasad zarządzania ryzykiem.

5. System zarządzania obejmuje także procedury anonimowego zgłaszania naruszeń prawa oraz obowiązujących w Banku procedur i standardów etycznych.

6. W zarządzaniu ryzykiem uczestniczą organy Banku: Rada Nadzorcza i Zarząd oraz wszystkie jednostki i komórki organizacyjne - których podstawowe zadania/ obowiązki w tym zakresie określono poniżej:

- 1) Rada Nadzorcza Banku: sprawuje nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność, w tym również w odniesieniu do systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym (w tym ryzykiem systemów informatycznych i bezpieczeństwem informacji).

W ramach ww. nadzoru, Rada Nadzorcza:

- zatwierdza: Strategię działania Banku, Strategię dotyczącą zarządzania ryzykiem, zasady szacowania kapitału wewnętrznego, polityki zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, w tym ryzykiem kredytowym (i podobszarami tego ryzyka: ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych oraz ryzykiem portfela ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie) z uwzględnieniem ryzyka koncentracji, ryzykiem płynności i finansowania, ryzykiem stopy procentowej, ryzykiem operacyjnym oraz politykę zgodności, politykę zarządzania kapitałem oraz politykę zarządzania ryzykiem wyniku finansowego (obejmujące także zasady raportowania do Rady Nadzorczej w sposób umożliwiający

nadzorowanie systemu) , a także zatwierdza tolerancję na ryzyko na poziomie strategicznym (strategiczne limity /wartości progowe);

- zatwierdza strukturę organizacyjną Banku uwzględniając wielkość ponoszonego ryzyka;
 - sprawuje nadzór nad wykonywaniem przez członków Zarządu obowiązków, w zakresie systemu zarządzania ryzykiem, w zależności od wewnętrznego podziału zadań w Zarządzie (tj. w ramach ww. nadzoru wybiera członków Zarządu posiadających odpowiednie kwalifikacje do sprawowania wyznaczonych im funkcji oraz monitoruje skuteczność czynności przez nich wykonywanych w związku z realizacją ich zadań w zakresie systemu zarządzania) ;
 - nadzoruje proces zarządzania ryzykiem, w szczególności na podstawie cyklicznych raportów dotyczących ryzyka i kontroli wewnętrznej dokonuje okresowej oceny realizacji przez Zarząd założeń w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem oraz alokacji kapitału na pokrycie istotnych rodzajów ryzyka w Banku oraz podejmuje decyzje o potrzebie podjęcia działań w reakcji na stwierdzone nadmierne narażenie na ryzyko, w tym o dokonaniu rewizji niniejszej Strategii;
 - corocznie ocenia adekwatność i skuteczność systemu zarządzania ryzykiem w Banku.
- 2) Zarząd Banku : odpowiada za opracowanie i wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem, w tym również w odniesieniu do systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz zapewnia , że system ten jest skuteczny - tzn. że proces zarządzania ryzykiem jest realizowany w sposób poprawny na każdym etapie , a jeśli to konieczne - Zarząd podejmuje działania celem weryfikacji , wprowadzenia niezbędnych korekt i udoskonaleń tego systemu , w tym regulacji wewnętrznych .
- 3) Komitet Kredytowy Banku: wspiera Zarząd Banku w zarządzaniu ryzykiem kredytowym uczestnicząc w procesie opiniowania transakcji kredytowych , w szczególności w zakresie ich udzielenia , zmian warunków transakcji oraz ich klasyfikacji - pod kątem ryzyka ponoszonego przez Bank. Skład i szczegółowe zadania Komitetu Kredytowego Banku określa odrębny regulamin.
- 4) Zespół Sprawozdawczości i Analiz Ekonomicznych :
- monitoruje realizację wyznaczonych celów i zadań strategicznych, procesów tworzenia zysku oraz monitoruje pozycję Banku w zakresie bezpieczeństwa finansowego i operacyjnego;
 - odpowiada za identyfikację czynników i źródeł ryzyka oraz - z zastrzeżeniem uprawnień komórki ds. zgodności w procesie zarządzania ryzykiem braku zgodności- za pomiar i ocenę oraz cykliczne monitorowanie i raportowanie o poziomie ryzyka powstałego w związku z działalnością prowadzoną przez Bank;
 - dokonuje pomiaru i oceny adekwatności kapitałowej , w tym wyznacza wymogi kapitałowe, jak również odpowiada za raportowanie w wymienionym obszarze;
 - stosuje i monitoruje mechanizmy kontrolne ustanawiane w ramach kontroli ryzyka , w tym odpowiada za tworzenie /aktualizację przepisów wewnętrznych dotyczących zarządzania ryzykami oraz adekwatnością kapitałową , jak również za ustalanie ,monitorowanie i raportowanie limitów dotyczących ryzyka portfela kredytowego (w tym podportfeli) i pozostałych rodzajów ryzyk istotnych oraz adekwatności kapitałowej;
- 5) Stanowisko ds. Organizacyjno – Administracyjnych oraz ds. Zgodności : realizując m.in. zadania komórki ds. zgodności związane z zapewnieniem zgodności, w tym zarządzaniem ryzykiem braku zgodności, w szczególności :
- opracowuje i aktualizuje zasady polityki oraz innych regulacji/procedur w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności ;
 - wykonuje zadania w ramach procesu zarządzania ryzykiem braku zgodności.
- 6) Pozostałe komórki organizacyjne Centrali Banku oraz POK
- mają w szczególności obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w Banku w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowania tych zdarzeń.
 - odpowiadają także za zaprojektowanie i wdrożenie odpowiednich procedur wewnętrznych (głównie produktowych) nie związanych bezpośrednio z zarządzaniem ryzykiem w zakresie działalności tych komórek organizacyjnych.

W Banku , wszystkie osoby / komórki organizacyjne Banku są zobowiązane do współpracy przy realizacji zadań w systemie zarządzania ryzykiem , w tym z obszaru technologii informacyjnej , bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego oraz biznesowego w zakresie wdrażania zmian w systemach informatycznych.

- 7) Komórka audytu wewnętrznego - zadania komórki audytu wewnętrznego Bank zleca do realizacji odpowiednim służbom Banku Zrzeszającego:
- ma za zadanie kontrolę i ocenę skuteczności działania systemu zarządzania ryzykiem oraz dokonywanie regularnych przeglądów prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem, obowiązujących w Banku;
 - dostarcza obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania ryzykiem związanym z działalnością Banku oraz zgodności przeprowadzanych działań/ operacji bankowych z wewnętrznymi regulacjami Banku.

7. Zarządzanie ryzykiem jest jednym z najważniejszych procesów wewnętrznych w Banku.

Proces zarządzania ryzykiem w Banku obejmuje;

- 1) identyfikację ryzyka
- 2) pomiar /lub szacowanie i ocena ryzyka
- 3) monitorowanie ryzyka
- 4) kontrolowanie ryzyka
- 5) raportowanie ryzyka
- 6) działania zaradcze

8. Do podstawowych istotnych ryzyk- zidentyfikowanych w działalności Banku (wymienione w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach z dnia 6 marca 2017r (zwanego Rozporządzeniem MRiF) i w Dyrektywie nr 2013/36 Unii Europejskiej) Bank zalicza:

- ryzyko kredytowe, w tym ryzyko koncentracji i rezydualne;
- ryzyko rynkowe, ze względu na skalę działalności handlowej rozumiane jako walutowe;
- ryzyko operacyjne (w tym ryzyko braku zgodności);
- ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej;
- ryzyko płynności i finansowania;
- ryzyko kapitałowe; .

Ryzyko walutowe w Banku w 2018 roku nie wystąpiło.

Opis procesów raportowania i pomiaru ryzyka zawierają Instrukcje/ Zasady zarządzania poszczególnymi ww. ryzykami stanowiącymi załączniki do niniejszej Informacji. Opis przepływu informacji na temat ryzyka kierowanych do organu zarządzającego zawiera Instrukcja sporządzania informacji zarządczej.

Oświadczenie Zarządu na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem w Banku zawiera Polityka przestrzegania zasad ładu korporacyjnego.

W Banku funkcjonuje Strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, która stanowi załącznik do niniejszej informacji. Ponadto w ramach Założeń do planu ekonomiczno-finansowego w Banku funkcjonują polityki w zakresie zarządzania następującymi rodzajami ryzyka:

- 1) Polityka kredytowa oraz Polityka zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych i Polityka zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie
- 2) Polityka zarządzania ryzykiem płynności
- 3) Polityka zarządzania ryzykiem stopy procentowej

- 4) Polityka zarządzania ryzykiem operacyjnym
- 5) Polityka zgodności

które stanowią załączniki do niniejszej informacji.

W zakresie art. 435 ust.2 Bank informuje że:

- 1) Członków Zarządu powołuje, zgodnie z przepisami prawa, na wniosek Prezesa Zarządu, Rada Nadzorcza, działając wg Statutu Banku Spółdzielczego, Regulaminu działania Rady Nadzorczej oraz Polityki w zakresie oceny kwalifikacji członków organów Banku, a także innych osób pełniących najważniejsze funkcje w Banku Spółdzielczym w Mykanowie, biorąc pod uwagę wyniki oceny wstępnej kwalifikacji, doświadczenie i reputację kandydata.
Członków Rady Nadzorczej powołuje Zebranie Przedstawicieli, zgodnie z zapisami Statutu Banku, Regulaminu wyboru członków Rady Nadzorczej w Banku Spółdzielczym w Mykanowie oraz Polityką w zakresie oceny kwalifikacji członków organów Banku, a także innych osób pełniących najważniejsze funkcje w Banku Spółdzielczym w Mykanowie, biorąc pod uwagę kwalifikacje, doświadczenie i reputację kandydata.
 - 2) Członkowie Zarządu Banku pełnią po jednym stanowisku dyrektorskim. Przez stanowisko dyrektorskie należy rozumieć stanowisko zajmowane w organie Banku (odpowiednio w Radzie Nadzorczej lub Zarządzie) lub organach innych podmiotów. Dwaj członkowie prowadzą własną działalność gospodarczą która nie koliduje z pełnioną przez nich funkcją w Zarządzie, nie występuje konflikt interesów.
 - 3) Członkowie Rady Nadzorczej pełnią po jednym stanowisku członka w Radzie Nadzorczej. Jeden z członków rady jest Radnym Powiatowym, jeden członek rady prowadzi własną działalność gospodarczą i dwaj członkowie pełnią funkcje w OSP. Działalność ich nie powoduje konfliktu interesów.
 - 4) członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Mykanowie posiadają kwalifikacje niezbędne do sprawowania powierzonej funkcji (wiedzę, umiejętności i doświadczenie) oraz posiadają nieposzlakowaną reputację. Ocena Rady Nadzorczej i Zarządu za rok 2018 sporządzona została wg Instrukcji dokonywania ocen odpowiedniości.
 - 5) W trakcie 2018 roku skład osobowy Zarządu Banku zwiększył się o jedną osobę (od 14-12-2018r) skład Rady Nadzorczej nie uległ zmianie.
3. W strukturze organizacyjnej Banku funkcjonuje Zespół sprawozdawczości i analiz ekonomicznych, który na 31-12-2018 roku obejmował swoim zakresem monitorowanie poszczególnych rodzajów ryzyk oraz adekwatności kapitałowej. Informacje na temat metod, procesów, technik redukcji ryzyka zawierają załączniki do niniejszej Informacji.

III. Fundusze własne:

1. *Podstawowe informacje o warunkach umownych dotyczących głównych cech wszystkich pozycji i składników funduszy własnych.*
2. Poniższe zestawienie przedstawia poziom poszczególnych pozycji funduszy własnych Banku według stanu na dzień 31.12.2018 roku. (w złotych)

RODZAJ FUNDUSZU		STAN NA 31-12-2017r	STAN NA 31-12-2018R
KAPITAŁ TIER I	FUNDUSZ UDZIAŁOWY	719 700,00	704 000
	POMNIEJSZENIE FUNDUSZY	381 087,05	240 177,39
	FUNDUSZ ZASOBOWY	7 202 744,07	7 336 543,04
	FUNDUSZ Z WYCENY AKTYWÓW TRWAŁYCH	63 237,00	66 648,15
	TIER I ŁĄCZNIE	7 604 594,02	7 862 013,80
KAPITAŁ TIER II	TIER II	0,00	0,00
UZNANY KAPITAŁ		7 604 594,02	7 862 013,80
WSPÓLCZYNNIK KAPITAŁOWY T1		30,42%	30,75

Szczegółowe pozycje kapitału zawiera załącznik do niniejszej informacji opracowany na podstawie załącznika nr 6 do Rozporządzenia 1423/2013 Parlamentu Europejskiego z dnia 20 grudnia 2013r.

Wartość uznanego kapitału pozwala pokryć sumę wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka.

Na przestrzeni 2018r zmianie uległ:

- Fundusz Zasobowy: w wyniku dokonania odpisu z zysku za 2017 kwotę 130 000,00 i z zysku lat ubiegłych wynikłych z zmiany zasad wyceny kredytów 2 210,12, oraz przeniesienia z funduszu z aktualizacji środków trwałych zlikwidowanych kwotę 1 588,85.
- Fundusz Udziałowy: w wyniku wypłat udziałów przez członków uległ zmniejszeniu o kwotę 15 200,00zł, (wpłaty 500,00zł udziału nie wchodzi w FU liczony do TIER I).
- Fundusz z aktualizacji wyceny zmniejszył się o kwotę 1 588,85- przeniesienie do funduszu zasobowego.

Bank uzyskał stosowną zgodę Komisję Nadzoru Finansowego na zmiany w statucie i nie amortyzacji Fundusz Udziałowy

Na wysokość Funduszu udziałowego składały się udziały 2780 członków Banku Spółdzielczego. Nie występują udziałowcy posiadający udziały powyżej 5% funduszu.

3. Bank nie dokonywał sekurytyzacji aktywów.

IV Adekwatność kapitałowa

1. Metody wyliczania ekspozycji na ryzyko oraz wymogów kapitałowych minimalnych i wewnętrznych zawiera „Instrukcja oceny adekwatności kapitałowej” stanowiąca załącznik do niniejszej Informacji.
2. Poniższa tabela przedstawia kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem dla każdej z kategorii ekspozycji.

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.2018 r. w zł
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	10 053
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	278
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	50
4.	Ekspozycje wobec instytucji	55 485
5.	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	414 752
6.	Ekspozycje detaliczne	291 543
7.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	848 265
8.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	2 469
9.	Ekspozycje kapitałowe	86 400
10.	Inne ekspozycje	189 576
RAZEM		1 898 872

3. Poniższe zestawienie przedstawia poziom minimalnych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka:

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota
1.	ryzyko kredytowe (po zastosowaniu współczynnika wsparcia)	1 706 411
2.	ryzyko rynkowe (walutowe)	0
3.	przekroczenie progu koncentracji zaangażowań w podmioty spoza sektora finansowego	0
4.	ryzyko operacyjne	339 275
RAZEM		2 045 685

4. Poniższe zestawienie przedstawia poziom wewnętrznych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka.

Wyszczególnienie	Kwota
1. ryzyko płynności	0
2. ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	0
3. ryzyko koncentracji zaangażowań	0
4. ryzyko kapitałowe	0
RAZEM	0

V Ryzyko kredytowe

1. Według stanu na dzień sprawozdawczy Bank stosował definicje należności przeterminowanych, zagrożonych oraz metody ustalania korekt wartości i rezerw w oparciu o zapisy Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie klasyfikacji ekspozycji kredytowych oraz tworzenia rezerw na ryzyko kredytowe.
2. Bank w swoich analizach nie uwzględnia ryzyka geograficznego, ponieważ Bank funkcjonuje na terenie jednego obszaru geograficznego, określonego w Statucie Banku, zatwierdzonego przez Komisję Nadzoru Finansowego.
3. Ekspozycje kredytowe według wyceny bilansowej (po korektach rachunkowych) na dzień sprawozdawczy, bez uwzględnienia skutków ograniczania ryzyka kredytowego oraz średnią (*liczoną jako suma stanów na koniec grudnia 2017r. oraz wszystkich miesięcy 2018 roku podzielona przez 13*) kwotę ekspozycji w okresie od 31.12.2017 roku do 31.12.2018 roku w podziale na kategorie przedstawia poniższe zestawienie.

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.2018 r. w zł	Średnia kwota w okresie od 31.12.2017r. do 31.12.2018r.
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	35 739 675	32 674 940
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	25 000	25 000
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	3 128	3 499
4.	Ekspozycje wobec instytucji	3 300 321	4 482 997
5.	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	6 135 594	6 172 745
6.	Ekspozycje detaliczne	5 029 863	4 630 981
7.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	10 653 404	10 740 318
8.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	20 575	18 485
9.	Ekspozycje z tytułu jednostek uczestnictwa lub udziałów w instytucjach zbiorowego inwestowania		
10.	Ekspozycje kapitałowe	1 080 000	979 230
11.	Inne ekspozycje	2 998 485	2 705 747
	RAZEM	64 986 045	62 433 945

Bank przyjmuje, iż kategorie ekspozycji, które stanowią więcej niż 30% portfela kredytowego wyznaczają istotne kategorie ekspozycji. Do istotnych kategorii ekspozycji zaliczane są następujące kategorie:

- *ekspozycje wobec rządów centralnych i banków centralnych które stanowią 45,00% portfela*

4. Struktura zaangażowania Banku wobec poszczególnych sektorów w rozbiciu na kategorie klasyfikacji ekspozycji.

4.1. Strukturę zaangażowania Banku wobec sektora finansowego według typu kontrahenta według stanu na dzień sprawozdawczy przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Typ kontrahenta	Wartość w zł
1.	Banki Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	39 039 996
2.	Pozostałe instytucje pośrednictwa finansowego	0

	Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	
3.	Pomocnicze instytucje finansowe Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	0
4.	Instytucje ubezpieczeniowe Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	0
Razem zaangażowanie w sektorze finansowym		39 039 996

4.2. Strukturę zaangażowania Banku wobec sektora niefinansowego według typu kontrahenta według stanu na dzień sprawozdawczy przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Typ kontrahenta	Wartość w zł
1.	Przedsiębiorstwa i spółki państwowe Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	
2.	Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	2 100 550,83 662 779,83 1 477 771,00
3.	Przedsiębiorcy indywidualni Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	1 811 034,79 1 786 381,01 24 653,78
4.	Osoby prywatne Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	10 617 207,38 10 493 553,63 114 255,75 9 398,00
5.	Rolnicy indywidualni Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	5 523 969,47 5 523 969,47
6.	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	
Razem zaangażowanie w sektorze niefinansowym		20 052 762,47

4.3 Strukturę zaangażowania Banku wobec sektora budżetowego w rozbiciu na kategorie należności według stanu na dzień sprawozdawczy przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	Wartość w zł
Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	9 776,64
Razem zaangażowanie w sektorze budżetowym	9 776,64

4.4 Strukturę zaangażowania Banku w poszczególnych branżach w rozbiciu na kategorie należności według stanu na dzień sprawozdawczy przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Branże	Wartość w zł
1.	Rolnictwo, poza działami specjalnymi produkcji Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	5 523 969,47 5 523 969,47
2.	Produkcja artykułów spożywczych Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	78 865,78 54 212,00 24 653,78
3.	Działy specjalne produkcji rolnej Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	
4.	Produkcja poza artykułami spożywczymi Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	1 515 529,22 1 516 529,22
5.	Budownictwo Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	1 776 071,42 298 300,42 1 477 771,00
6.	Handel Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	227 119,21 227 119,21
7.	Inne (Pozostałe) Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	322 776,63 322 776,63
Razem zaangażowanie w sektorze niefinansowym		9 445 331,73

5. Strukturę ekspozycji według okresów zapadalności w podziale na istotne kategorie należności według stanu na dzień sprawozdawczy przedstawia poniższa tabela:

Przez istotną kategorię rozumie się kategorię, która stanowi minimum 20% udziału w obliżu kredytowym.

Tys.

Istotne kategorie należności	a'vista	1-30 dni	1-3 m-cy	3-6 m-cy	6-12 m-cy	1-3 lat	3-5 lat	5-10 lat	10-20 lat	powyżej 20 lat
<i>Ekspozycje wobec osób prywatnych</i>		224	367	596	1112	3145	1761	1977	1292	143
RAZEM		224	367	596	1112	3145	1761	1977	1292	143

6. Struktura należności z rozpoznaną utratą wartości i przeterminowane w rozbiciu na istotne kategorie ekspozycji kredytowych według stanu na dzień sprawozdawczy przedstawiają poniższe tabele.

Lp.	Ekspozycje wobec osób prywatnych	Wartości w zł
-----	----------------------------------	---------------

1.	Należności normalne	10 493 553,63
	Rezerwy celowe	62 720,60
	Odpis aktualizujący	101,46
	ESP	157 976,54
	Odsetki	11 493,99
2.	Należności pod obserwacją	114 255,75
	Kredyty pod obserwacją	114 255,75
	Kredyty przeterminowane	210,23
	Rezerwy celowe	1 703,05
	Odpis aktualizujący	17,57
	ESP	719,43
	Odsetki	1 171,29
3.	Należności zagrożone	9 398,00
	Kredyty zagrożone	9 398,00
	Kredyty przeterminowane	9 398,00
	Rezerwy celowe	9 398,00
	Odpis aktualizujący	1 370,90
	ESP	0
	Odsetki	1 371,11
RAZEM NETTO		10 397 236,22

7. Omówienie uzgodnienia zmian stanów korekt wartości i rezerw z tytułu ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości , obejmujące:

- 1) opis rodzajów korekt wartości i rezerw,
- 2) salda początkowe,
- 3) kwoty umorzeń należności w ciężar odpisów w danym okresie,
- 4) kwoty odpisów albo rozwiązań na szacowane prawdopodobne straty na ekspozycjach w danym okresie, wszelkie inne korekty, w tym korekty wynikające z różnic kursowych, połączeń podmiotów, przejęć i zbycia podmiotów zależnych oraz przemieszczeń pomiędzy grupami odpisów,
- 5) salda końcowe.

Korekty wartości i kwoty odzyskane zaliczone bezpośrednio do rachunku zysków i strat powinny być ujawnione oddzielnie.

W 2018r nie dokonano przeniesienia do ewidencji pozabilansowej kredytów straconych bez umorzenia (rezerwa 100%).

VI. Ekspozycje kapitałowe nieuwzględnione w portfelu handlowym

1. Podział ekspozycji ze względu na cel nabycia (zyski kapitałowe, przyczyny strategiczne) według stanu na dzień sprawozdawczy przedstawia poniższe zestawienie.

Lp.	Rodzaj ekspozycji	Kwota ekspozycji zakupionych ze względu na zyski kapitałowe	Kwota ekspozycji zakupionych ze względu na przyjętą strategię
	Akcje BPS SA	0	530 000,00
	Akcje PartNet	0	30 000,00
	Akcje PBA Sa	0	520 000,00
RAZEM		0	1 080 000,00

Opis stosowanych zasad rachunkowości i metod wyceny:

*** Akcje BPS SA:**

- 60 000,00 akcje serii „A” wycena po cenie emisyjnej 1,00zł	60 000,00
- 190 000,00 akcje serii „I” wycena po cenie emisyjnej 1,00zł	190 000,00
- 100 000,00 akcje serii „K” wycena po cenie emisyjnej 1,00zł	100 000,00
- 32 000,00 akcje serii „M” wycena po cenie emisyjnej 2,00zł	80 000,00
- 40 000,00 akcje serii „W” wycena po cenie emisyjnej 2,50zł	100 000,00

Łączna wartość zaangażowania kapitałowego w Banku Zrzeszającym BPS SA wyniosła 530 000,00zł

*** Akcje PBA SA:**

- 520 000,00 szt. akcje wycena po cenie emisyjnej 1,00zł	520 000,00
--	------------

*** udziały w firmie PartNet:**

- 30 000 udziałów w kwocie nominalnej

Zestawienie papierów wartościowych według stanu na dzień sprawozdawczy przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość bilansowa w zł	Wartość rynkowa w zł	Wartość godziwa w zł
	<i>Bony pieniężne NBP</i>	33 535 860,21		
	<i>obligacje na okaziciela BPS SA seria BPS1126</i>	100 899,00		
	<i>Rządowe papiery wartościowe- bony skarbowe</i>	1 952 480,00		
	RAZEM	35 589 239,21		

VII. Ryzyko stopy procentowej dla pozycji zakwalifikowanych do portfela bankowego

- Zasady zarządzania ryzykiem stopy procentowej są opisane w Instrukcji zarządzania ryzykiem stopy procentowej, stanowiącej załącznik do niniejszej informacji.
- Wpływ szokowej zmiany rynkowych stóp procentowych na wynik finansowy według stanu na dzień sprawozdawczy wynosi 735,1tys. zł.

Scenariusze zmian wyniku odsetkowego w okresie 12 miesięcy

Zmiana stóp procentowych NBP	Ryzyko przeszacowania i ryzyko bazowe					
	Ryzyko przeszacowania	Ryzyko przeszacowania i ryzyko bazowe				
	Jednakowa zmiana oprocentowania aktywów i pasywów	Zmiana oprocentowania bez uwzgl. wskaźników; przy oproc. < 2% spadek maks. do 0%	Zmiana oprocentowania z uwzgl. wskaźników; przy oproc. < 2% spadek maks. do 0%	Zmiana oprocentowania z uwzgl. wsk., rozbieżności w zmianach pom. R, PS i W, proporcji pom. R i stopami w grupie B	Zmiany w kol. IV w relacji do funduszy własnych	Zmiany w kol. IV w relacji do wyniku odsetkowego
WARIANT >>>	I	II	III	IV	V	VI
+ 2,00	88,9	88,9	94,9	96,3	1,2%	5,3%
+ 1,00	44,5	44,5	47,5	48,8	0,6%	2,7%
+ 0,50	22,2	22,2	23,7	44,3	0,6%	2,5%
+ 0,25	11,1	11,1	11,9	23,6	0,3%	1,3%
- 0,25	-11,1	-39,8	-41,2	-42,5	-0,5%	-2,4%
- 0,50	-22,2	-141,8	-144,6	-145,9	-1,9%	-8,1%
- 1,00	-44,5	-345,9	-351,5	-352,8	-4,5%	-19,6%
- 2,00	-88,9	-668,8	-871,8	-735,1	-9,3%	-40,8%
					Fundusze własne	Wynik odsetkowy
					7 862	1 802
Zmiana wyniku przy spadku stóp o 1 pp., z tytułu:						
ryzyka przeszacowania [wariant I]		-44,5 [I]				
ryzyka bazowego (bez uwzględniania wskaźników) [wariant II]		-301,5 [II - I]				
wskaźników [wariant III]		-5,6 [III - II]				
ryzyka bazowego w ujęciu kompleksowym [wariant IV]		-308,3 [IV - I]				

VIII. Redukcja ryzyka kredytowego przy zastosowaniu metody standardowej, zgodnie z Rozporządzeniem 575/2013 Parlamentu Europejskiego (UE) – informacje jakościowe i ilościowe:

Niżej wymienione informacje są zawarte w Instrukcji ustanawiania prawnych form zabezpieczeń oraz w Instrukcji zarządzania ryzykiem kredytowym stanowiącej załącznik do niniejszej Informacji:

1. Politykę i procedury wyceny i zarządzania zabezpieczeniami kredytowymi.
2. Opis głównych rodzajów zabezpieczeń kredytowych przyjmowanych przez Bank.
3. Opis zasad polityki w zakresie zarządzania ryzykiem rezydualnym

IX. Zasady ustalania (Polityka) zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku:

Zasady ustalania zmiennych składników wynagrodzenia dla członków Zarządu oraz innych osób zajmujących stanowiska kierownicze, zgodnie z uchwałą 258/2011 KNF znajdują się w załączonej Polityce ustalania zmiennych składników wynagradzania osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku stanowiącej załącznik do niniejszej instrukcji.

IX.1. Informacje ilościowe o sumie wypłaconych w 2018r. wynagrodzeń osobom zajmującym stanowiska kierownicze w rozumieniu uchwały 258/2011 KNF.

	Stanowiska kierownicze	Stale składniki	Zmienne składniki	Ilość osób
1.	Członkowie Zarządu	314 317,20		3 osoby od 14-12-2018 4 osoby
2.	Pozostali pracownicy zajmujący stanowiska kierownicze zgodnie z uchwałą 258/2011 KNF	0	0	

IX.2. Informacje o sumie wypłaconych w 2018r. wynagrodzeń z tytułu motywacji nowo zatrudnionych oraz odpraw związanych z ustaniem stosunku zatrudnienia z osobami zajmującymi stanowiska kierownicze zgodnie z uchwałą 258/2011 KNF:

- nie wystąpiły

IX.3 - Politykę rekrutacji dotyczącą wyboru członków organu zarządzającego zawierają: Regulamin działania Rady Nadzorczej oraz Regulamin działania Zarządu, stanowiące załącznik do niniejszej Informacji.

X. Informacja o sumach strat brutto z tytułu ryzyka operacyjnego odnotowanych w okresie od 31.12.2017r. do 31.12.2018r.

W roku 2018 Bank nie poniósł strat finansowych z tytułu ryzyka operacyjnego.

1. Działania mitygujące jakie zostały podjęte w celu uniknięcia w przyszłości ww. strat:

- nie dotyczy

2. Informacja o najpoważniejszych zdarzeniach operacyjnych, jakie wystąpiły w minionym roku: - nie dotyczy

XI. Dźwignia Finansowa

Bank Spółdzielczy kalkuluje wskaźnik dźwigni finansowej zgodnie z przepisami Rozporządzenia CRR. Wprowadzenie wskaźnika pokazującego relacje pomiędzy kapitałem Tier 1, a wartością ekspozycji bilansowych i pozabilansowych. Ma na celu ograniczenie nieadekwatnego w relacji do posiadanej bazy kapitałowej zadłużania się banku. Wartość wskaźnika dźwigni na dzień 31-12-2018r wynosiła 12,32%.

XII - Informacje wymagane przez Rekomendację „P”

1. Informacje dotyczące:

- a) zakresu odpowiedzialności i kompetencji za zarządzanie ryzykiem płynności ,
- b) działalności w zakresie pozyskiwania finansowania,
- c) w przypadku zrzeszonego banku spółdzielczego, funkcjonowania w ramach zrzeszenia,
- d) aspekty ryzyka płynności, na które bank jest narażony i które monitoruje,
- e) dywersyfikację źródeł finansowania banku,
- f) pojęcia stosowane w procesie mierzenia pozycji płynnościowej i ryzyka płynności, łącznie z dodatkowymi wskaźnikami, dla których bank nie ujawnia danych,
- g) wyjaśnienie, w jaki sposób ryzyko płynności rynku (produktu) jest odzwierciedlone w systemie zarządzania płynnością płatniczą banku,
- h) wyjaśnienie, jak są wykorzystywane testy warunków skrajnych,
- i) opis testów warunków skrajnych,
- j) wskazanie, czy i w jakim stopniu plan awaryjny płynności uwzględnia wyniki testów warunków skrajnych,
- k) politykę banku w zakresie zarządzania ryzykiem płynności,

Bank zawarł w Instrukcji zarządzania ryzykiem płynności, która stanowi załącznik do niniejszej Informacji.

2. Częstotliwość i rodzaj wewnętrznej sprawozdawczości w zakresie płynności – określa Instrukcja Sporządzania Informacji Zarządczej, która stanowi załącznik do niniejszej Informacji.

3. Informacje ilościowe w zakresie zarządzania ryzykiem płynności:

- 1) normy płynności oraz inne regulacyjne normy dopuszczalnego ryzyka w działalności banków obowiązujące w danej jurysdykcji:

Lp.	Norma płynności:	Wartość na dzień 31.12.2018r.
1	M1	0,62
2	M2	3,01
3	LCR	1 708 %
4	Nadwyżka płynności (Rek. P)	36 457 tys.

- 2) lukę płynności zawierającą kilka najbliższych przedziałów dla pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz otrzymane na tej podstawie skumulowane luki płynności:

**Urealnione zestawienie płynności
według stanu na dzień 31-12-2018**

(tys. zł)

Lp	Wyszczególnienie	SUMA	Avista	> 24 h <= 7 dni	> 7 dni <= 1 m- ca	> 1 m-ca <= 3 m-cy	> 3 m-cy <= 6 m-cy	> 6 m-cy <= 1 rok	> 1 rok <= 2 lata	> 2 lat <= 5 lat	> 5 lat <= 10 lat	> 10 lat <= 20 lat	> 20 lat
AKTYWA BILANSOWE		62 928	1 083	38 825	498	3 319	1 453	3 520	4 517	2 702	2 796	1 338	2 878
I.	Kasa	968	968	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
II.	Należności od Banku Centralnego	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III.	Należności od podmiotów finansowych	3 451	9	3 180	0	0	0	0	0	0	0	0	262
IV.	Należności od podmiotów niefinansowych	19 848	161	0	485	2 724	1 453	3 520	4 517	2 702	2 796	1 338	153
V.	Należności od podmiotów sektora rządowego i samorządowego	13	0	0	13	0	0	0	0	0	0	0	0
VI.	Papiery wartościowe - wg. wartości bilansowej	35 589	-55	35 644	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.	Papiery wartościowe - wg. cen zakupu	35 644	0	35 644	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Korekta dodatnia ceny zakupu do wartości rynkowej (zysk) - saldo WN	6	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	Korekta ujemna ceny zakupu do wartości rynkowej (strata) - saldo MA	61	61	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VII.	Aktywa trwałe - wg wartości bilansowej	2 464	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2 464
VIII.	Pozostałe aktywa - wg. wartości bilansowej	595	0	0	0	595	0	0	0	0	0	0	0
ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE OTRZYMANE		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I.	Zobowiązania pozabilansowe otrzymane o charakterze finansowym	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
II.	Zobowiązania pozabilansowe otrzymane o charakterze gwarancyjnym	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
PASYWA BILANSOWE		62 928	5 215	0	74	764	327	136	96	0	0	0	56 315
I.	Zobowiązania wobec Banku Centralnego	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
II.	Zobowiązania wobec podmiotów sektora finansowego	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III.	Zobowiązania wobec podmiotów sektora niefinansowego	48 746	2 891	0	74	116	145	136	96	0	0	0	45 288
IV.	Zobowiązania wobec podmiotów sektora rządowego i samorządowego	5 249	2 324	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2 925
V.	Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przysiężeniem odkupu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VI.	Zobowiązania z tytułu emisji własnych papierów wartościowych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VII.	Pozostałe pasywa	648	0	0	0	648	0	0	0	0	0	0	0
VIII.	Rezerwy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
IX.	Fundusze własne oraz zobowiązania podporządkowane	8 103	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8 103
X.	Wynik (zysk/strata) w trakcie zatwierdzenia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
XI.	Wynik (zysk/strata) roku bieżącego	182	0	0	0	0	182	0	0	0	0	0	0
ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE UDZIELONE		1 238	1 238	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I.	Zobowiązania pozabilansowe udzielone o charakterze finansowym	1 238	1 238	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
II.	Zobowiązania pozabilansowe udzielone o charakterze gwarancyjnym	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wskaźniki płynności													
1.	Luka		-5 370	38 825	424	2 555	1 125	3 384	4 422	2 702	2 796	1 338	-53 437
2.	Luka skumulowana		-5 370	33 454	33 878	36 433	37 558	40 943	45 364	48 066	50 862	52 199	-1 238
3.	Wskaźnik płynności		0,17	-	6,76	4,34	4,44	25,93	47,15	-	-	-	0,05
4.	Wskaźnik płynności skumulowany		0,17	6,18	6,19	6,00	5,93	6,28	6,78	7,12	7,48	7,65	0,98

- 3) w przypadku zrzeszonych banków spółdzielczych oraz banku zrzeszającego, dodatkowe zabezpieczenie płynności w ramach zrzeszenia:

Lp.	Dodatkowe zabezpieczenie płynności w ramach Zrzeszenia	Wartość na dzień 31.12.2018r.
1	Wpłata na fundusz wsparcia płynności (IPS) – depozyt obowiązkowy	0
2	Fundusz pomocowy (BPS SA)	10 257,00
3	Inne	0

XIII. Dodatkowe informacje wymagane przez Rozporządzenie 575/2013 UE, nie ujęte w Uchwale 385/2008 KNF:

1. Zasady oceny odpowiedniości członków Zarządu i Rady Nadzorczej (Regulamin działania Zarządu, Regulamin działania Rady Nadzorczej) zawierające politykę rekrutacji dotyczącą wyboru członków organu zarządzającego oraz rzeczywistego stanu ich wiedzy, umiejętności i wiedzy specjalistycznej oraz strategię w zakresie zróżnicowania w odniesieniu do wyboru członków organu zarządzającego, stanowią załącznik do niniejszej Informacji.
2. Bufor kapitału stanowiący nadwyżkę wskaźnika kapitałowego nad wymóg minimalny 8%, oraz bufor zabezpieczającego 2,5% według stanu na dzień 31.12.2018r. jest znacznie przekroczony.

Data: 19-04-2019r

Sporządził:

Zatwierdził: